

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny TEST DIAGNOSTYCZNY
<i>Przedmiot:</i>	Historia muzyki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHMP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	17 grudnia 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	18 grudnia 2024 r.

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania określone w podstawie programowej ¹	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.1. Starożytność ([...] Grecja [...]). Zdający: 2) omawia miejsce muzyki w mitologii [...] starożytnej Grecji; 4) wymienia i klasyfikuje starożytne instrumenty muzyczne.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna nazwa instrumentu i wskazanie mitu.

1 pkt – poprawna nazwa instrumentu *ALBO* poprawne wskazanie mitu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa instrumentu: fletnia Pana / syrinx / syringa / multanki

Wskazanie mitu: mit o bożku Panie i/lub nimfie Syrinx / mit o Faunie.

Zadanie 2.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 2. Ukazywanie zmienności wybranych form muzycznych w kontekście ich rozwoju i przeobrażeń w poszczególnych epokach.	II.5. Zdający: rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uporządkowanie chronologiczne przykładów.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Rozwiązanie

Przykład	Chronologia
1.	C
2.	A
3.	B

Zadanie 2.2. (0–1)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p> <p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych.</p> <p>1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.</p>	<p>I.2. Średniowiecze. Zdający:</p> <p>3) omawia początki i rozwój wielogłosowości (organum, discantus, szkoła Notre Dame [...]);</p> <p>7) zna kompozytorów i teoretyków średniowiecznych ([...] Leoninus, Perotinus [...]).</p> <p>II.5. Zdający:</p> <p>rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna nazwa typu wybranego organum wraz z poprawnym opisem.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Przykład 1.

Organum quadruplum / czterogłosowe / wielogłosowe/ późne / szkoły Notre Dame / szkoły paryskiej

Charakterystyka: znaczne wydłużenie wartości *cantus firmus*, co sprawia, że jego oddziaływanie melodyczne maleje i zacierają się role w konstrukcji utworu, faktura polifoniczna, środki imitacji muzycznej, obecność rytmiki modalnej.

Przykład 2.

Organum purum / organum wczesne

Charakterystyka: faktura dwugłosowa, *cantus firmus* / *vox principalis* w głosie górnym, paralelizmy kwartowe w kontrapunkcie *nota contra notam*, *vox principalis* i *organalis* w tych samych wartościach rytmicznych.

Przykład 3.

Organum melizmatyczne / organum szkoły St. Martial w Limoges / polifonia akwitańska
Charakterystyka: faktura dwugłosowa, *cantus firmus* (*vox principalis*) w głosie niższym utrzymany w długich wartościach rytmicznych, głos górny (*vox organalis*) – melizmatyczny rysunek linii melodycznej, głos górny tropowany / otekstowany, niezależność rytmiczna i melodyczna głosów.

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie dwóch środków muzycznych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- faktura dwugłosowa
- dialogi dwóch chórów imitujące echo / dokładne powtórzenie materiału muzycznego w partii drugiego chóru
- dynamiczne zróżnicowanie obu grup chóralnych
- rysunek melodyczny najwyższego głosu podkreślający pojedyncze słowa (np. „echo”, „ha, ha, ha, ha”)
- efekty onomatopieczne „ha, ha”,
- faktura *nota contra notam* jako środek podkreślający zgodność („Śmiejmy się wszyscy wraz!”)
- imitacja materiału między chórami z opóźnieniem rytmicznym (efekt echa)

Zadanie 3.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II. Zdający: 1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych; 4) dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zapisanie dwóch renesansowych cech muzycznych.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi

Przykładowe rozwiązania

- harmonika modalna
- śpiew *a cappella*
- przewaga odcinków homorytmicznych zastosowana dla czytelności tekstu / integracja tekstu z muzyką
- faktura polichóralna

Zadanie 3.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.3. Renesans. Zdający: 2) charakteryzuje formy i gatunki muzyczne ([...] chanson [...]); 4) zna kompozytorów renesansowych ([...] Orlando di Lasso [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny zapis typu pieśni.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

chanson

Zadanie 4.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.3. Renesans. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę renesansową w kontekście kulturowym epoki; 2) charakteryzuje formy i gatunki muzyczne (msza, motet, madrygał, chanson, canzona, ricercar i in.).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazw pary tańców, które dały początek barokowej suicie.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Para tańców: pawana, gagliarda *ALBO* passamezzo, saltarello

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.3. Renesans. Zdający: 6) zna pojęcia: tabulatura [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna nazwa notacji.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

notacja tabulaturowa / tabulatura / tabulatura lutniowa

Zadanie 5. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p>	<p>I.4. Barok. Zdający:</p> <p>2) omawia cechy wybranych form i gatunków muzycznych ([...] opera [...]);</p> <p>6) zna pojęcia: Camerata florencka [...].</p>

Zasady oceniania

2 pkt – trzy poprawne uzupełnienia tekstu.

1 pkt – dwa poprawne uzupełnienia tekstu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Miejszem narodzin europejskiej opery była (1.) **Florencja**. To właśnie w tym mieście na przełomie (2.) **XVI i XVII** wieku przedstawione zostały pierwsze *drammi per musica*. Ogromne znaczenie dla powstania teatru z muzyką miała grupa intelektualistów zwana (3.) **Camerata florencka**. Pierwszym zachowanym w pełni przedstawieniem artystów tej grupy była *Eurydyka* Jacopo Periego wystawiona z okazji ślubu córki Wielkiego Księcia Toskanii.

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych.</p> <p>1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.</p>	<p>II.4. Zdający:</p> <p>dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając:</p> <p>a) elementy muzyki,</p> <p>b) podstawowe techniki kompozytorskie,</p> <p>c) cechy stylów muzycznych.</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie dwóch cech.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Cecha barokowa: imitacyjność / imitacja, zdobnictwo muzyczne, ornamentyka, repetycyjna forma binarna / budowa dwuczęściowa z powtórkami o określonych relacjach harmonicznym (tonika – dominanta, dominanta – tonika).

Cecha nowego stylu: uproszczenie faktury, melodia w górnym głosie / homofonia, forma miniaturowa, okresowa zasada kształtowania, niestała liczba głosów.

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1. Zdający: zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny opis ilustracji śpiewu słowika.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Obiegniki i tryle obecne w partii prawej i lewej ręki imitują śpiew słowika.

Uwaga: odpowiedź: przednutki, mordenty, należy uznać za poprawną.

Zadanie 6.3.(0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.5. Klasycyzm. Zdający: 2) omawia ewolucję stylu od okresu przedklasycznego (z uwzględnieniem stylu galant [...]); 6) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] François Couperin [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny napisanie nazwy stylu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Styl galant, odpowiedź akceptowana: styl rokoko

Zadanie 6.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.5. Klasycyzm. Zdający: 2) omawia ewolucję stylu od okresu przedklasycznego (z uwzględnieniem [...] szkoły mannheimskiej [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna nazwa szkoły/ośrodka.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

szkoła mannheimska

Zadanie 7.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.5. Klasycyzm. Zdający: 3) omawia cechy wybranych form i gatunków muzycznych (forma sonatowa [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne nazwy formy muzycznej i kolejnych trzech faz.

1 pkt – poprawna nazwa formy muzycznej *ALBO* poprawne nazwy kolejnych trzech faz.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi

Rozwiązanie

Forma: allegro sonatowe / forma sonatowa

Nazwy kolejnych faz formy:

1. ekspozycja
2. przetworzenie
3. reprzyza

Zadanie 7.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p>	<p>I.5. Klasycyzm. Zdający:</p> <p>3) omawia cechy wybranych form i gatunków muzycznych (forma sonatowa [...]).</p>

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna interpretacja wszystkich graficznych elementów schematu formy sonatowej (kolory – kontrast tematów, błyskawica – kontrast tematu I i II, buźka – uzgodnienie tonalne) z odniesieniami do wszystkich trzech faz formy.

1 pkt – poprawna interpretacja wybranych graficznych elementów (tylko kolory *ALBO* tylko emotikony *ALBO* częściowo kolory, częściowo motywy graficzne *ALBO* bez odniesień do wszystkich trzech faz formy).

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Kolor czerwony symbolizuje temat pierwszy formy sonatowej – wg konwencji klasycznej wyraziście zarysowany; kolor niebieski symbolizuje kontrastujący temat drugi. Mozaika kolorów w przetworzeniu wyraża współdziałanie obu tematów poddanych technice przetworzeniowej/wariacyjnej.

Emotikony odpowiadają dramaturgii formy sonatowej; napięcie wyrazowe ekspozycji budowane przez kontrast wyrazowy i harmoniczny tematów (błyskawica) ulega rozładowaniu w przetworzeniu, by w reprzyzie tematy mogły powrócić w tonacji głównej formy sonatowej („pogodzenie”/”uzgodnienie tonalne” ukazane za pomocą emotikona – buźki).

Zadanie 7.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p>	<p>I.5. Klasycyzm. Zdający:</p> <p>3) omawia cechy wybranych form i gatunków muzycznych (forma sonatowa [...] i gatunki na nim oparte: sonata klasyczna, kwartet smyczkowy, koncert solowy, symfonia, divertimento i in.).</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny zapis nazw trzech gatunków.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- sonata
- symfonia
- kwartet smyczkowy i inne gatunki muzyki kameralnej
- koncert solowy
- uwertura koncertowa

Zadanie 8. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.5. Klasycyzm. Zdający: 5) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Joseph Haydn [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna ocena trzech zdań.

1 pkt – poprawna ocena dwóch zdań.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

F, F, P

Zadanie 9.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 2. Ukazywanie zmienności wybranych form muzycznych w kontekście ich rozwoju i przeobrażeń w poszczególnych epokach.	II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie formy.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

wariacje / forma wariacyjna

Zadanie 9.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p>	<p>I.5. Klasycyzm. Zdający:</p> <p>2) omawia ewolucję stylu od okresu przedklasycznego [...] do twórczości Ludwiga van Beethovena;</p> <p>3) omawia cechy wybranych form i gatunków muzycznych (forma sonatowa, wariacje [...] cykl sonatowy [...] symfonia [...]);</p> <p>5) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Ludwig van Beethoven).</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie dwóch nowatorskich rozwiązań kompozytorskich.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- marsz żałobny w drugiej części symfonii
- rozbudowa pierwszej części (allegro) przez wprowadzenie drugiego przetworzenia
- wprowadzenie trzeciego tematu w pierwszej części symfonii
- w obsadzie orkiestry – 3 rogi
- rozdzielenie partii wiolonczel i kontrabasów

Zadanie 9.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.</p>	<p>I.5. Klasycyzm. Zdający:</p> <p>5) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Ludwig van Beethoven).</p>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie przydomka symfonii.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Pierwotnie Beethoven zadedykował *Symfonię Es-dur* Napoleonowi. Gdy dowiedział się o koronacji Napoleona na cesarza Francji, zmienił zdanie. Poświęcił symfonię idei bohaterstwa.

Zadanie 10.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1. Zdający: zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie tytułu cyklu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Na wzór pieśni w utworze Mendelssohna w partii prawej ręki umieszczona jest linia melodyczna, która w pieśni ma postać wokalną. Partia lewej ręki pełni funkcję akompaniamentu. Partia prawej ręki ma kantylenowy charakter z przewagą kroków sekundowych. Narracyjny/opowiadający charakter linii melodycznej.

Zadanie 10.2. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	I.6. Romantyzm. Zdający: 4) wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość ([...] Franz Schubert, [...] Felix Mendelssohn-Bartholdy, Robert Schumann, Ferenc Liszt [...]). II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne nazwanie gatunku oraz poprawne zapisanie nazwisk dwóch innych twórców tego gatunku.

1 pkt – poprawne nazwanie gatunku *ALBO* poprawne zapisanie nazwisk dwóch innych twórców tego gatunku.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

Nazwa gatunku: miniatura / miniatura fortepianowa / miniatura instrumentalna / liryka instrumentalna.

Nazwiska twórców: Fryderyk Chopin, Robert Schumann, Franciszek Liszt, Franciszek Schubert, Niccolò Paganini, Carl Maria von Weber.

Zadanie 11. (0–3)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I. 6. Romantyzm. Zdający: 4) wymienia kompozytorów romantyzmu i charakteryzuje ich twórczość twórczość ([...] Bedřich Smetana, [...] Jean Sibelius); 5) charakteryzuje polską muzykę romantyczną i jej twórców ([...] Zygmunt Noskowski).

Zasady oceniania

3 pkt – poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli.

2 pkt – poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli.

1 pkt – poprawne uzupełnienie jednego wierszy tabeli.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Szkoła narodowa	Nazwisko kompozytora	Tytuł poematu symfonicznego
fińska	Jean Sibelius	<i>np. Finlandia, Tapiola, Łabędź z Tuoneli</i>
czeska	Bedřich Smetana	<i>Wełtawa</i> (odp. akceptowana <i>Moja ojczyzna</i> lub inny poemat z tego cyklu)
polska	Zygmunt Noskowski	<i>Step</i>

Zadanie 12. (0–7)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych, d) strukturę gatunków i form muzycznych, ich zmiany i rozwój.

Zasady oceniania

7 pkt – poprawna analiza dzieła muzycznego, w tym:

- 1 pkt – poprawne określenie formy
- 1 pkt – poprawna charakterystyka melodyki
- 1 pkt – poprawna charakterystyka zjawisk metrycznych
- 1 pkt – poprawna charakterystyka zjawisk agogicznych
- 1 pkt – poprawna charakterystyka harmoniki
- 1 pkt – poprawne określenie dynamiki
- 1 pkt – poprawna charakterystyka faktury.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższych kryteriów albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Nokturn cis-moll Fryderyka Chopina jest liryczną miniaturą instrumentalną o budowie trzyczęściowej typu repryzowego z czterotaktowym wstępem. Okresowo kształtowaną miniaturę przedstawić można za pomocą schematu A – B – A₁. Utrzymana jest w metrum parzystym (za wyjątkiem t. 33–44, które przebiegają w metrum trójdzielonym). Tempo jest wolne (*Lento con gran espressione*), dynamika oscyluje między *pianissimo* i *piano* w momentach inicjalnych, po *forte* w momentach kulminacji.

Homofoniczna faktura całego *Nokturnu* uzyskana jest przez ukazanie melodii w partii prawej ręki na tle rozłożonych akordów w partii głosu dolnego. Umieszczona w wysokim rejestrze melodia jest bogato ornamentowana.

Część środkowa rozpoczyna się w tonacji mediantowej (A-dur). Kontrast z częścią poprzedzającą uzyskany został za pomocą zmiany dynamiki (*pp*) i rejestru. Ponadto melodia tej części wykorzystuje drobniejsze wartości rytmiczne i wprowadza rytm punktowany.

W t. 47 powraca materiał melodyczny części pierwszej.

Zadanie 13. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 4) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców (Mieczysław Karłowicz, Karol Szymanowski [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne ustalenie chronologii.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenie	Chronologia
Karol Szymanowski obejmuje funkcję rektora Wyższej Szkoły Muzycznej w Warszawie.	2
Krystian Zimerman zostaje zwycięzcą Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. Fryderyka Chopina.	4
W Warszawie odbywa się pierwsza edycja Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Współczesnej „Warszawska Jesień”.	3
W Berlinie na koncercie kompozytorów Młodej Polski ma miejsce prawykonanie <i>Odwiecznych pieśni</i> Mieczysława Karłowicza.	1

Zadanie 14. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Igor Strawiński [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne napisanie tytułu baletu Igora Strawińskiego i nazwy okresu twórczości.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tytuł baletu: *Święto wiosny*

Okres: okres narodowy / rosyjski

Zadanie 15.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A.

Zadanie 15.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Anton Webern [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne napisanie nazwiska kompozytora.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Anton Webern

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: b) podstawowe techniki kompozytorskie, c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny zapis rodzaju aparatu wykonawczego.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

orkiestra smyczkowa

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności do współczesności.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 4) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców ([...] Grażyna Bacewicz [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zapisanie nazwy tańca.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

oberek

Zadanie 16.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4. Zdający: dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne nazwanie nurtu.

0 pkt – odpowiedź niespełniająca powyższego kryterium albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

neoklasycyzm

Zadanie 17. (0–15)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Stymulowanie umiejętności krytyczno-refleksyjnego myślenia o muzyce w różnych kontekstach (kulturowym, etnicznym, społecznym, użytkowym i in.).	III. Zdający: 1) wypowiada się w formie [...] pisemnej o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię; 2) przybliży twórczość i działalność przedstawicieli różnych obszarów kultury muzycznej; 3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne; 4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.

Temat 1.

*W twórczości Wagnera idea *dramma per musica* znajduje najpełniejszą realizację, antynomia słowa i muzyki zostaje przezwyciężona, wszelkie elementy są zrównoważone i zespolone w sposób niemal idealny.*

L. Erhard, *Sztuka dźwięku*, Warszawa 1980.

Odwołując się do wypowiedzi Ludwika Erhardta, omów koncepcję Wagnerowskiego dramatu muzycznego. W swojej wypowiedzi przedstaw nowe rozwiązanie w konstrukcji dramatycznej i muzycznej dzieł Wagnera.

Temat 2.

Omów styl galant w muzyce XVIII wieku. Przedstaw twórców tego stylu, uprawiane przez nich gatunki i formy, cechy stylistyczne ich utworów oraz znaczenie tej twórczości w historii muzyki.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 15 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt)
2. Wartość merytoryczna (od 0 do 10 pkt)
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt)
4. Kompozycja (od 0 do 2 pkt)

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia

<ul style="list-style-type: none"> W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden, poprawny merytorycznie przykład dzieła muzycznego. ORAZ Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – Spełnienie formalnych warunków polecenia)

- W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł muzycznych wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła muzycznego oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
- „Problem wskazany w poleceniu” obejmuje zakres merytoryczny zagadnienia, którego omówienie jest wymagane.
- Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego.

2. Wartość merytoryczna

<ul style="list-style-type: none"> Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych ze znajomością kontekstów i datowań. Przekonujące wnioskowanie. 	10 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Pełne opracowanie tematu. Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych. Przekonujące wnioskowanie. 	9 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Pełne opracowanie tematu. Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. Przekonujące wnioskowanie. 	8 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Częściowe opracowanie tematu. Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. Poprawne wnioskowanie. 	7 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Częściowe opracowanie tematu. Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. Wnioskowanie niepełne. 	6 pkt
<ul style="list-style-type: none"> Częściowe opracowanie tematu. Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. Wnioskowanie niepełne. 	5 pkt

<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchowny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	4 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchowny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Próba cząstkowego opracowania tematu. • Podjęta próba opisu i analizy dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba formułowania wypowiedzi, w której widoczne są jakiegokolwiek poprawne merytorycznie informacje w związku z tematem. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Brak opracowania tematu, opis i analiza dzieł muzycznych są niewystarczające lub ich brak. ALBO • Nie podjęto próby formułowania wypowiedzi. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – *Wartość merytoryczna*)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako wyjaśnienie i interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem.
 - częściowe opracowanie tematu: poprawne spojrzenie na problem, ale brak pogłębionej analizy. Zdający nie odwołał się do kontekstów.
 - niepełne opracowanie tematu: oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Opis i analizę dzieła muzycznego należy rozumieć jako odwołanie się do przykładów muzycznych i zawarcie istotnych informacji na ich temat:
 - wnikliwy opis i wnikliwa analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę kierunku / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania.
 - poprawny opis i poprawna analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga.
 - powierzchowny opis i powierzchowna analiza: zdający podał jedynie autora / przedstawiciela lub tytuł dzieła sztuki / nazwę zjawiska artystycznego lub prądu. Składa się na nie opis danego przykładu lub analiza cech formalnych. Analiza jest niepełna, oparta na uogólnieniach, mało dokładna.

3. Terminologia

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny muzyki (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	2 pkt
Ograniczona umiejętność posługiwania się terminologią z dziedziny muzyki lub drobne błędy w jej stosowaniu (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	1 pkt
Nieznajomość terminologii muzycznej lub błędne posługiwanie się terminami muzycznymi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny muzyki dotyczy nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja

• Trójdzielna, proporcjonalna kompozycja.	2 pkt
• Zaburzona kompozycja.	1 pkt
• Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane.	0 pkt

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Wartość merytoryczna*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii muzyki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.